

MARTIN ROMAN diskutoval s aktivními řediteli a pedagogy nad EFEKTIVITOU VÝUKY

Ve **středu 15. března 2017** uspořádal realizační tým projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání Dobruška a Novoměstsko setkání ředitelů a pedagogů s JUDr. Martinem Romanem, MA na téma **efektivita výuky**.

Setkání proběhlo v Městské knihovně v Novém Městě nad Metují a zúčastnili se ho aktivní ředitelé a pedagogové z těchto škol v našem území – **ZŠ Opočno, ZŠ a Montessori MŠ Podbřezí, ZŠ Krčín Nové Město nad Metují, MŠ Na Františku Nové Město nad Metují, ZŠ Dobré, ZŠ Trivium plus o.p.s. Dobřany, Gymnázium Dobruška a ZŠ Křišťál Jaroměř**, kteří mají o svoji profesi velký zájem a chtějí se profesně posunout a své žáky co nejlépe do života připravit.

Martin Roman je zkušeným manažerem a úspěšným podnikatelem, absolventem pedagogické fakulty University College v Londýně, filantropem v oblasti vzdělávání, autorem a donátorem projektu Čtení pomáhá a předsedou správní rady PORG o.p.s.

Ve svém vystoupení Martin Roman komparoval vzdělávání ve Velké Británii a ČR, upozornil na důvody, které způsobují nutnost zavádění efektivnějších způsobů výuky v českém školství a uvedl návrhy na řešení s konkrétní příklady výukových metod.

Obzvláště upozornil na přínosnost **FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ** jako souboru vědecky zpracovaných přístupů, pravidel a metod, odporovaných z praxe, díky kterému lze nejen zvýšit efektivitu vzdělávání, ale také naučit žáky sebehodnocení, dovednosti řídit lépe vlastní učení a zvýšit své šance na úspěch.

Martin Roman upozorňuje na fakt, že školství ve světě se změnilo za posledních 40 let zásadně více než v ČR. Vyspělé státy při zavádění změn reagují na značný tlak zaměstnavatelů a reflektují odborné studie, zabývající se dalším vývojem v této oblasti. Např. studie Oxford upozorňuje na předpoklad, že
za 20 let

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

zanikne 47% současných pracovních míst především díky rozšíření robotiky a umělé inteligenci (řidiči, textilní dělníci, recepční.) Ve Velké Británii (dále VB) stát více ovlivňuje, co a jak učit a pomáhá učitelům i vzděláváním – ze státní pokladny byli všichni učitelé plošně proškoleni v metodách formativního hodnocení a tento předmět je v Británii povinným při absolvování VŠ pedagogického zaměření.

Předpokládá se, že třetina dnešních dětí, které vystudují VŠ, nenajde práci odpovídající jejich kvalifikaci. Trendem je častějšího střídání zaměstnání, více částečných úvazků. My vlastně nevíme, co budou děti potřebovat umět za 30 let, ale při pozorování současnosti můžeme predikovat, že klíčové pro každého budou tyto 4 dovednosti: spolupráce, kritické myšlení, řešení problémů a kreativita. Státy s neefektivnějšími vzdělávacími systémy proto prosazují větší míru zapojení žáka do učení, smysluplné učivo a podporují každého žáky v cestě za jeho úspěchem.

Martin Roman upozorňuje na skutečnost, že v ČR se téměř nezměnily osnovy za posledních 40 let. Převládá frontální výuka v neefektivní formě, která je snazší. Děti jsou připravovány spíše na vědomostní kvízy. A bohužel pedagogické fakulty kladou mnohem větší důraz na znalost faktů v daném předmětu, než na didaktiku. Navrhuje také pedagogům zjednodušení jejich práce díky nástrojům, šetřících práci a čas jako jsou např. Khanova škola, quizlet aj.

Za velmi efektivní je považováno formativní hodnocení, souhrn postupů, díky nimž učitel v každý okamžik ví, jak jsou na tom jeho žáci a tomu přizpůsobuje svou výuku a formu zpětné vazby. Na základě výsledků výzkumů od r. 1988 jej zpracoval Dylan Wiliam a Paul Black. Formativní hodnocení je velmi efektivní. Díky těmto metodám a postupům učitel dělá méně, studenti více. Ovšem při jeho zavádění je stěžejní dostatečné vzdělávání učitelů a jejich podpora. Právě vzdělávání pedagogů je jediná cesta k rychlému zlepšení školství.

Formativní hodnocení deklaruje 5 principů:

1. Znat cíl učení v hodině a podle čeho bude student hodnocen.
2. vést diskusi tak, aby měl učitel v každém okamžiku přehled o stavu učení žáků.
3. Podávání zpětná vazby od učitele ve formě, která podporuje proces učení.
4. Aktivace ostatních studentů jako zdrojů učení.
5. Dát podporu studentovi v porozumění svého procesu učení.

Martin Roman uvedl pro inspiraci specifika práce pedagogů na školách Nový PORG. Pedagogové mají k dispozici manuál metod, využívaných na škole (Teaching and learning manual), vzdělávání učitelů je založeno na principech Teacher learning communities, vedení školy podporuje vzájemné hospitace. Velmi význam je přisuzován hodnocení učitelů žáky, kdy žáci písemně odpovídají na 8 dotazů a dávají zpětnou vazbu vedení školy na práci každého učitele. Toto hodnocení probíhá jednou ročně a dle výstupů „přísnější“ pedagogové jsou hodnoceni velmi pozitivně.

Návrhy, které Martin Roman předkládá pro zefektivnění českého školství se týkají výuky na pedagogických fakultách (např. zavedení předmětu FORMATIVNÍ HODNOCENÍ jako povinného), více podporovat další vzdělávání učitelů, změnit osnovy a učebnice s cílem učit věci podstatné, výuku zacílit na podporu žáků v získávání dovedností komunikace, týmové práce, kritického myšlení, řešení problémů a kreativity.

Ředitelům a pedagogům daroval Martin Roman 20 výtisků publikace Zavádění formativního hodnocení – praktické techniky pro základní a střední školy autora Dylana Wiliama, kterou vydal v českém překladu ve spolupráci s EDUkační LABORatoří EDULAB. Jeho záměrem je vydávat aspoň jednu knihu každý rok a přiblížit

tak českým učitelům odborné publikace, kterých vydání je vzhledem k malému českému trhu pro běžná vydavatelství nerentabilní. Na výběru knih se podílejí pedagogové PORGu, kde se techniky pilotně zavádějí.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY